

Jordbruksbyrån informerar 4/2025

Jordbruksbyrån tillhör landskapsregeringens näringsavdelning. Jordbruksbyrån ansvarar för genomförandet av den del av jordbrukspolitiken som tillhör landskapets ansvar enligt självstyrelselagen.

Nytt utseende

Som du säkert märker ser inte Jordbruksbyrån informerar ut riktigt som den brukar. För att infobladet ska följa landskapsregeringens grafiska profil har vi nu gjort vissa förändringar. Bladet är, enligt en lång tradition, fortfarande grönt som gör det lätt att hitta i tidningshögen.

Informationstillfälle

Landskapsregeringen ordnar tillsammans med Statens ämbetsverk ett informationstillfälle om årets ansökan om åkerstöd torsdagen den 15 maj kl. 18.00.

Bertel Storsved från Statens ämbetsverk och Leila Lindström från landskapsregeringen berättar om aktuella saker och sådant som du behöver tänka på när du gör din stödansökan.

Tillfället hålls i konferensrum Sälskär i lagtingsbyggnaden. Observera den tillfälliga ingången till Lagtinget som nås från sydvästra hörnet av lagtingsbyggnaden där non-violence skulpturen står. Kvällstid är det också tillåtet att parkera på landskapsregeringens parkering mot Östra utfarten så det finns gott om parkeringsplatser.

Tillfället bandas in och kan ses i efterhand.

Kontaktperson: Leila Lindström tel. 018-25 287, e-post: leila.lindstrom@regeringen.ax

Finlands första växtskyddslag fyller 100 år

I år uppmärksammar Livsmedelsverket Finlands första växtskyddslag, som fyller 100 år. Jordbruksbyrån följer under året med hur man i riket uppmärksammar 100 år för växters sundhet.

Vad var det som gjorde att man år 1925 bestämde sig för att lagstifta om växtskydd? Det kan du läsa om här <https://www.regeringen.ax/naringsliv-foretagande/vaxthalsa>

Håll utkik efter hönshirs, och bekämpa

År 2024 påträffades hönshirs på flera platser runtom på Åland. För att få bukt med problemet är det viktigt att du följer med situationen på din gård redan från början av odlingssäsongen. Hönshirs räknas som världens tredje värsta ogräs enligt FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation, FAO, så det är verkligen skäl att fokusera på bekämpning vid första lilla förekomst.

En enda planta hönshirs kan ge flera tusen frön, och fröna kan överleva i jorden i upp till 10 år. Hönshirs kan störa närliggande växter kemiskt och hämma tillväxten av andra växter. Dessutom kan den använda 4/5 av jordens kvävereserv. Det behövs en kombination av flera olika bekämpningsmetoder för att bekämpa hönshirs på ett effektivt sätt.

Bilder och mera info finns här: <https://landsbygd.ax/honshirs-sprider-sig-pa-aland/>

Ålands hushållningssällskap hjälper dig med bekämpningsplaneringen av hönshirs.

Kontaktperson på Hushållningssällskapet: Joachim Regårdh, tel. 0457 526 7303
e-post: joachim.regardh@landsbygd.ax

Använder du vatten från en brunn, sjö eller bevattningsdamm i din jordbruksverksamhet?

Bevattningsvatten

Bevattningsvatten ska undersökas då delar av produkten ska ätas som sådan, och bevattningsvattnet hamnar på den ätliga delen, till exempel på sallad och bär.

Analyskravet ingår i villkorlighetskraven och provtagning ska ske minst vart tredje år. Det nyaste analysintyget ska finnas tillgängligt vid en eventuell kontroll eller ska kunna skickas till kontrollmyndigheten i efterhand.

Vattenanalys krävs inte om bevattningen sker som underbevattning, då vattnet inte är i kontakt med ätliga delar, eller om bevattningen sker genom sprinklerbevattning av bär under blomningstiden, till exempel för att bekämpa frost.

Vatten för rengöring, tvätt eller kylning

Vattnet ska analyseras när det används för:

- rengöring eller direkt kylning av sådana delar av växter och svampar som äts som sådana, till exempel vatten som används för tvättning av sommarmorötter
- rengöring och sköljning av ytor, utrustning och instrument som kommer i kontakt med animaliska primärprodukter, till exempel vatten som används för tvätt av mjölkningsutrustning och mjöltkank
- rengöring av ägg som levereras som råvara till äggprodukter

Det nyaste analysintyget ska finnas tillgängligt vid en eventuell kontroll eller ska kunna skickas till kontrollmyndigheten i efterhand. Om vattnet inte uppfyller kvalitetskraven måste du vidta åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten

Proven skickas till ÅMHM:s laboratorium för analys.

Kontakt ÅMHM:s laboratorium: tel. 018-32 880, e-post: laboratoriet@amhm.ax
<https://www.amhm.ax/laboratoriet/vattenanalyser>

Sanktioner om du inte har giltig växtskyddsexamen

Alla som använder växtskyddsmedel i arbetet ska kunna visa upp ett giltigt intyg på avlagd växtskyddsexamen. Växtskyddsexamen är i kraft i fem år.

Eftersom växtskyddsexamen hör till villkorlighetskraven kan du få avdrag på gårdens alla stöd om du inte har giltig examen. Det vanligaste avdraget för försummelsen är 3 %, men procentsatsen kan vara högre vid allvarigare försummelser. Växtskyddsexamen ingår dessutom i basnivåkraven för alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling och för odling av dragväxter för bin. Brister i kraven kan, förutom avdraget på 3 %, ge ytterligare 10-50 % avdrag på de här stöden.

Kolla att din växtskyddsexamen är i kraft inför säsongen. Du kan enkelt avlägga examen via länken. Det lönar sig också att köpa och lyssna på den inspelade skolningen för att uppdatera dig i de nyaste reglerna.

<https://landsbygd.ax/alands-hushallningssallskap/radgivningstjanster/vaxtodling/>

Kontaktperson för examen: Annika Hollsten, tel. 018-25 293

e-post: annika.hollsten@regeringen.ax

Kontaktperson för villkorlighetskraven: Leila Lindström tel. 018-25 287

e-post: leila.lindstrom@regeringen.ax

Kommer du att ingå ett nytt åtagande om ekologisk produktion i år?

För att erhålla ersättning för ekologisk produktion ska du vara ansluten till kontrollsystemet för ekologisk produktion under hela åtagandeperioden som börjar 1.5.2025. Om du inte redan är ansluten ska du i så fall ansluta dig senast 30 april 2025.

Mera information och blanketten som du ska fylla i för att ansluta dig hittar du här.

<https://www.regeringen.ax/naringsliv-foretagande/landbruk/ekologisk-produktion-akej-producentregister>

Kontaktperson: Katarina Rehnström tel. 018-25 289

e-post: katarina.rehnstrom@regeringen.ax

Hälsningar från miljöbyrån och ÅMHM:

Nedgrävning av kadaver

Mer kunskap om vad som gäller vid nedgrävning av kadaver på Åland behövs.

Resultat av tillsyn

På Åland finns ingen förbränningsanläggning för kadaver, därför tillåts att nyttodjur och hästar grävs ned. Förra året gjorde miljöbyrån på landskapsregeringen och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) ökade kontroller av nedgrävningen. Resultatet visar att kunskapen om reglerna behöver höjas.

Tänk på detta

Vid nedgrävning

- minst 1 meters djup
- ej så att det påverkar en vattenförekomst
- ej där det ska grävas eller plöjas inom kort
- nötkreatur som är äldre än 48 månader och får som är äldre än 18 månader ska provtas genom hjärnstamsprov, av veterinär, innan de grävs ner

Sparas i 2 år

- vilket djur eller vad som grävts ned
- den exakta platsen med karta eller koordinater
- datum

Mer utförlig information om vad som gäller finns på landskapsregeringens webbplats

<https://www.regeringen.ax/miljo-natur/djurhalsa/smittsamma-djursjukdomar>

Kontaktperson: Laura Ölander tel. 018-25 461, e-post: laura.olander@regeringen.ax